

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА”**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Фізичне виховання»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікація: Бакалавр фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ / _____ /
(протокол № __ від " __ " _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з

_____ 20__ р.

Ректор _____ / _____ /
(наказ № __ від " __ " _____ 20__ р.)

Запоріжжя 2023

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Фізичне виховання» підготовки бакалавра зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» випускника НУ «Запорізька політехніка» є нормативним документом, в якому узагальнюється зміст освіти, тобто, відображаються цілі освітньої та професійної підготовки, визначається місце фахівця в структурі господарства держави і вимоги до його компетентностей та інших соціально важливих властивостей і якостей.

Програму розроблено групою у складі:

1. Мазін Василь Миколайович – керівник групи (гарант освітньої програми), д. пед. н., професор, завідувач кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка» (наказ від 15.07.2021 р. № 269 Про призначення гарантів освітніх програм);

2. Корж Наталія Леонідівна – член групи, канд. наук з фіх. вих. та спорту, доцент, доцент кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка»;

3. Шуба Людмила Вікторівна – член групи, к. пед. н., доцент, доцент кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка»;

4. Чередниченко Інна Анатоліївна – член групи, канд. наук з фіх. вих. та спорту, доцент кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка»;

5. Гацуля Олексій Миколайович – член групи, к. н. держ. упр., директор комунального закладу «Запорізька обласна школа вищої спортивної майстерності (стейкхолдер);

6. Зик Юрій Олександрович – член групи, студент гр. УФКС-129 (здобувач освіти).

Розроблено ОПП на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом № 865 Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 року.

Рецензії від стейкхолдерів:

- Сокирко Олексій Сергійович, директор СДЮШОР «МОТОР-СІЧ» з плавання та стрибків у воду, Майстер спорту СРСР, кандидат педагогічних наук, спортивний суддя FINA.

- Шульга Євген Анатолійович, директор ДЮСШ 10 м. Запоріжжя.

Після надходження побажань, пропозицій та зауважень щодо вдосконалення ОПП від здобувачів вищої освіти, представників академічної спільноти та роботодавців проєкту ОПП обговорено та схвалено на засіданні кафедри управління фізичною культурою та спортом (протокол № 01 від 20.08.2023).

1. Профіль освітньо-професійної програми

1.1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти, факультету та кафедри	Національний університет “Запорізька політехніка”, Факультет управління фізичною культурою та спортом, Кафедра управління фізичною культурою та спортом.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр, Бакалавр фізичної культури і спорту
Офіційна назва освітньої програми	Фізичне виховання
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки. Обсяг програми: - на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС; - на базі ступеня “молодший бакалавр” (освітньо-кваліфікаційного рівня “молодший спеціаліст”) заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста): • за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт не більше ніж 120 кредитів ЄКТС; • за іншими спеціальностями не більше ніж 60 кредитів ЄКТС. Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим стандартом вищої освіти.
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, сертифікат УД №08009136 від 05.03.2019
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	01.07.2028 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://catalogop.zp.edu.ua/EProg.php?Id=5&Mode=1
1.2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, під час професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання.	
1.3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

	Об'єкти вивчення та діяльності: сфера фізичної культури і спорту Теоретичний зміст предметної області: парадигми, концепції, теорії фізичної культури і спорту; соціально-гуманітарні науки; педагогіка і психологія; основи анатомії, фізіології, біохімії, гігієни, спортивної медицини; загальна теорія здоров'я, здорового способу життя. Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності; спостереження, опитування, тестування та вимірювання у фізичній культурі і спорті; словесні, наочні та практичні методи фізичного виховання та спортивної підготовки; технології організації та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів; надання долікарської допомоги; інформаційно-комунікаційні технології. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно- комунікативне обладнання; спеціалізоване програмне забезпечення; фізкультурно-спортивне спорядження та обладнання.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма акцентована на: фізичне виховання дітей, підлітків та юнаків; вивчення теоретичних засад та методики підготовки спортсменів різного віку; формування умінь організації спортивних змагань і фізкультурних заходів. Ключові слова: фізичне виховання, спорт, тренер-викладач, навчально-тренувальний процес, спортивно-масова робота
Особливості програми	Поглиблене вивчення фізичного виховання як педагогічного процесу, спрямованого на фізичний розвиток, функціональне удосконалення організму дітей, підлітків та юнаків, формування у них основних життєво важливих рухових навичок, знань та вмінь з метою підготовки для майбутньої успішної життєдіяльності. Формування компетентностей, необхідних тренеру-викладачу дитячо-юнацького спорту
1.4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після закінчення навчання за освітньою програмою, випускник здатен займати відповідну первинну посаду, кваліфікаційні вимоги якої передбачають наявність ступеня бакалавра, у суб'єктах господарювання, які здійснюють такі види економічної діяльності (за КВЕД ДК 009:2010): - 72.20 Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук; - 85.51 Освіта у сфері спорту та відпочинку; - 93.11 Функціонування спортивних споруд; - 93.12 Діяльність спортивних клубів; - 93.13 Діяльність фітнес-центрів; - 93.19 Інша діяльність у сфері спорту; - 93.29 Організування інших видів відпочинку та розваг.
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
1.5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес здійснюється на засадах академічної свободи та доброчесності, студентоцентрованого навчання, компетентнісного підходу, партнерства науково педагогічних працівників і студентів,

	забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії, самоосвіти, проблемно-орієнтованого навчання, інтеграції навчальної та наукової діяльності, професійної спрямованості. Переважно використовуються такі методи навчання: проблемно-пошуковий; евристичний; інформаційно-рецептивний; проектний; інтерактивні методи (мозковий штурм, «круглий стіл», тренінги, ділові ігри, «кейс-стаді» тощо), у тому числі із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.
Оцінювання	Поточний контроль: опитування; доповіді на практичних заняттях; експрес-контроль; перевірка результатів виконання індивідуальних завдань; презентації; есе; тестування знань. Семестровий контроль: екзамени та заліки з урахуванням суми накопичених протягом вивчення дисципліни балів, захист звітів з практики Атестація здобувачів вищої освіти у формі кваліфікаційного екзамену. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.
1.6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	Компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності: 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. 2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. 4. Здатність працювати в команді. 5. Здатність планувати та управляти часом. 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 9. Навички міжособистісної взаємодії. 10. Здатність бути критичним і самокритичним. 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. 2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях. 3. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення. 4. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують. 5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя. 6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту. 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини. 8. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини. 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів. 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми. 11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом. 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар. 13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту. 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.
Компетентності освітньої програми (КОП)	15. Здатність до відбору перспективних спортсменів на етапах багаторічної підготовки. 16. Здатність до організації спортивних змагань і фізкультурних заходів. 17. Здатність до суддівства спортивних змагань. 18. Здатність до планування і організації тренувального процесу спортсменів різного віку. 19. Здатність здійснювати фізичний розвиток, функціональне удосконалення організму дітей, підлітків та юнаків. 20. Здатність формувати в учнівській молоді життєво важливі рухові компетентності, необхідні у майбутній життєдіяльності. 21. Здатність організувати виконання військово-прикладних вправ у фізичному вихованні здобувачів повної загальної середньої освіти
1.7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем. 2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування. 3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних	

технологій.

4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.
5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.
7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.
8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.
9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.
10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.
11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.
12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.
13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.
14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.
15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.
16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини.
17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.
18. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.
19. Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства.
20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Додаткові програмні результати навчання

22. Здійснювати відбір перспективних спортсменів на всіх етапах багаторічної підготовки.
23. Уміти організувати спортивні змагання і фізкультурні заходи.
24. Уміти судити спортивні змагання.
25. Керувати тренувальним процесом спортсменів різного віку.
26. Планувати, керувати і корегувати фізичний розвиток, функціональний стан організму дітей, підлітків та юнаків.
27. Формувати в учнівській молоді рухові компетентності, необхідні у майбутній життєдіяльності.
28. Володіти навичками організації виконання військово-прикладних вправ учнівською молоддю

1.8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес з реалізації програми, відповідають кадровим вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою.
Матеріально-технічне забезпечення	Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу з реалізації програми, рівень забезпеченості їх комп'ютерними робочими місцями та мультимедійним обладнанням, соціально-побутова інфраструктура відповідають вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення: - наявність п'яти вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого спеціальності профілю у бібліотеці університету; - доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого спеціальності профілю; - офіційний веб-сайт університету: https://zp.edu.ua/ - сторінка на офіційному веб-сайті університету англійською мовою; - система дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» на основі платформи Moodle. Навчально-методичне забезпечення: - ця Програма, навчальні плани, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за цією Програмою; - робочі програми з усіх навчальних дисциплін Програми; - програми з усіх видів практичної підготовки; - методичні матеріали для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за цією Програмою.
1.9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива (на загальних підставах у межах України).
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива у рамках програми (проведення закордонних практик з укладанням угод щодо академічної мобільності за встановленої формою).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе відповідно до умов, визначених законодавством України.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

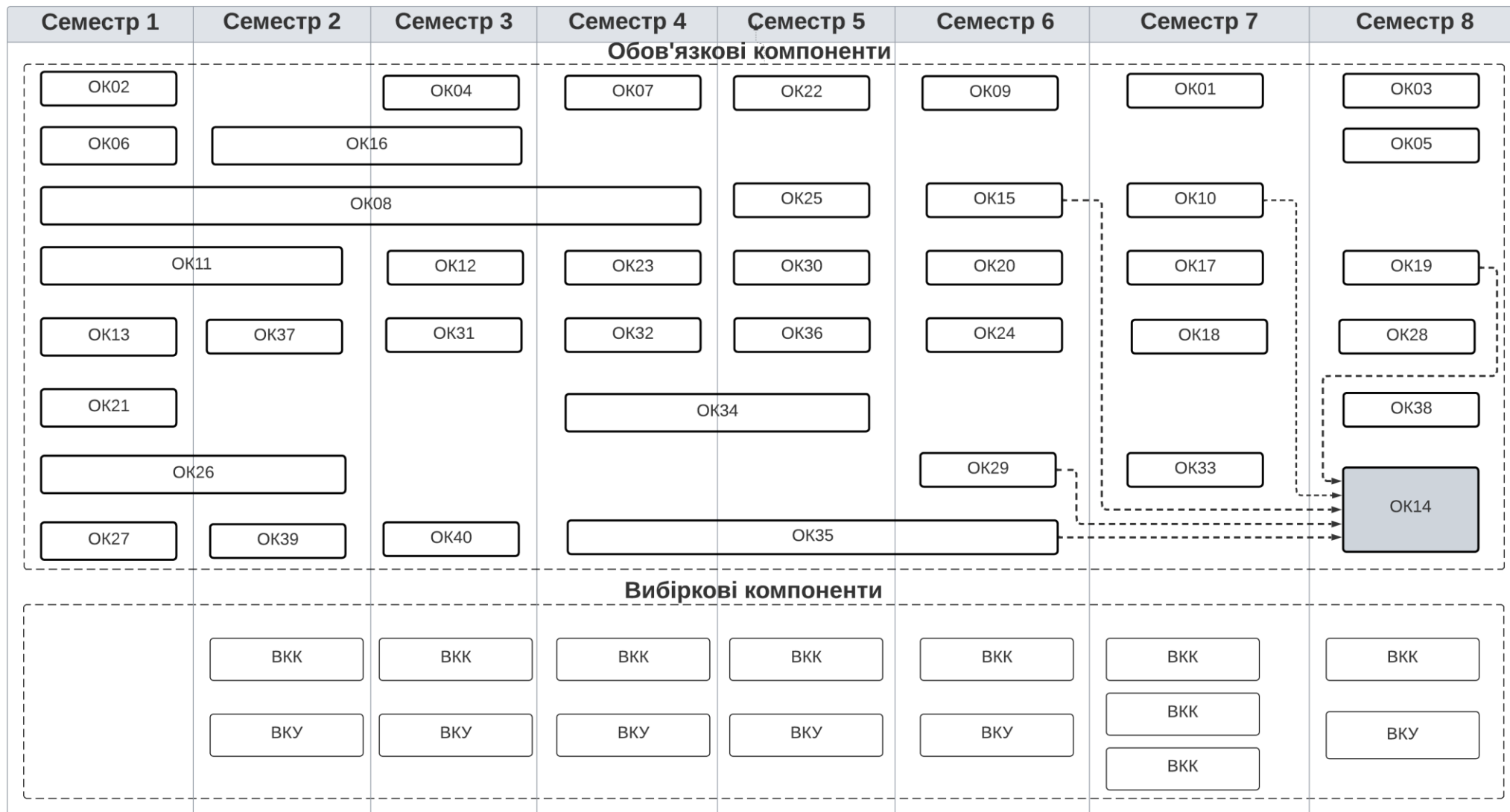
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Форма підсумкового контролю	Кількість кредитів
1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ (ОК)			
ОК 01	Адаптивна фізична культура	залік	3
ОК 02	Анатомія і морфологія людини	екзамен	5
ОК 03	Біомеханіка	залік	3
ОК 04	Біохімія	екзамен	3
ОК 05	Виробнича практика	диф. залік	9
ОК 06	Вступ до спеціальності	залік	3
ОК 07	Гігієна фізичного виховання і спорту	залік	3
ОК 08	Гімнастика з методикою викладання	залік, екзамен	14
ОК 09	Дієтологія	залік	3
ОК 10	Загальні основи спортивного тренування	екзамен, КР	5
ОК 11	Іноземна мова	залік, екзамен	6
ОК 12	Інформаційні технології в фізичному вихованні та спорті	екзамен	3
ОК 13	Історія фізичної культури	екзамен	3
ОК 14	Кваліфікаційний екзамен	екзамен	3
ОК 15	Кондиційне тренування	екзамен	4
ОК 16	Легка атлетика з методикою викладання	залік, екзамен	8
ОК 17	Масаж та ЛФК	залік	4
ОК 18	Олімпійський і професійний спорт	залік	3
ОК 19	Організація та проведення спортивних змагань	екзамен	3
ОК 20	Основи військово-прикладної фізичної підготовки	залік	4
ОК 21	Основи медичних знань з долікарською медичною допомогою	залік	4
ОК 22	Основи фізичної реабілітації	екзамен	3
ОК 23	Педагогіка фізичного виховання і спорту	екзамен	3
ОК 24	Педагогічна практика	диф. залік	6
ОК 25	Педагогічні дослідження фізичного виховання та спорту	залік	3
ОК 26	Плавання з методикою викладання	залік, екзамен	9
ОК 27	Політико-правова система України	залік	3
ОК 28	Правове забезпечення фізичної культури та спорту	залік	3
ОК 29	Профілактика спортивного травматизму	залік	3
ОК 30	Психологія фізичного виховання і спорту	екзамен	4
ОК 31	Рухливі ігри	залік	4
ОК 32	Спортивна метрологія	залік	3
ОК 33	Спортивне орієнтування і туризм	залік	3

ОК 34	Спортивні ігри з методикою викладання	залік, екзамен	10
ОК 35	Теорія і методика фізичного виховання	залік, екзамен, КР	11
ОК 36	Українська культура в європейському контексті	залік	3
ОК 37	Українська мова (за професійним спрямуванням)	екзамен	3
ОК 38	Управління фізичною культурою та спортом	залік	3
ОК 39	Фізіологія людини	залік	4
ОК 40	Філософія	залік	3
<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</i>			180
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ (ВК)*			
<i>Загальний обсяг вибірових компонент:</i>			60
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240

* Здобувачі освіти можуть вибрати один з шести блоків вибірових компонентів (кожен блок - 60 кредити) або обрати освітні компоненти з університетського каталогу (<https://catalog.zp.edu.ua/catalog.php>) обсягом 60 кредитів. Обрання вибірових компонентів здійснюється студентами після ознайомлення із силабусами/анотаціями дисциплін через подання заяви у деканат з наступною фіксацією вибору в особистому кабінеті автоматизованої системи управління освітнім процесом НУ «Запорізька політехніка».

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Фізичне виховання» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» проводиться у формі атестаційного екзамену, який має оцінити рівень досягнення результатів навчання, визначених стандартом і освітньою програмою.

Атестація здійснюється відкрито і публічно та завершується врученням документу встановленого зразка про присудження здобувачу освіти освітньої кваліфікації бакалавра фізичної культури і спорту.

Успішне засвоєння змісту одного з блоків вибірових дисциплін, а також захист звіту з виробничої практики дає підставу для присвоєння професійної кваліфікації: тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції), суддя з виду спорту.

4. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Національному університеті «Запорізька політехніка» функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка спирається на відповідне Положення

(https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_zabezpechennia_yakosti.pdf) і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб- сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]

6. ПЕРЕЛІК ДОКОМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Освітньо-професійна програма розроблена на основі наступних нормативних документів:

1. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Національна рамка кваліфікацій : затверджена постановою Кабінету міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/para%2F12#n12>.
3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій : ДК 003:2010 (На зміну ДК 003:2005); Чинний від 01.11.2010 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.
4. Національний класифікатор України: Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010; Чинний від з 01.01.2012 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>.
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 р. № 1648). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>.
6. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 «Освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 №567. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5ce/3c2/bd0/5ce3c2bd0cf5f368308476.pdf>.
7. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/248149695>.
8. Закон «Про освіту» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
9. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
10. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
11. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
12. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sistemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.